

meget vel tilfreds med den af Ministeriet foreslaaede Indskrænkning. — Jeg er ligeledes meget vel tilfreds med, at Ministeriet har gjort det muligt for de kommunale Raad at lade Ombygninger, Udvidelser og Nyopførelser af Skolebygninger ske ved lokale Haandværkere, uden at det er fornødent at tilkalde det, man i Kommissionsforslaget har kaldt „en kyndig Arkitekt“. Jeg tror nemlig, at vore Haandværkere omkring i Provinsbyerne og i Landdistrikterne ere saa vel uddannede baade praktisk og teknisk, at de meget vel kunne forestaa disse Arbejders Udførelse, og Tilkaldelse af „en kyndig Arkitekt“ vil efter min Mening kun betyde en unødigt Fordyrelse af de paagældende Arbejder.

Det tredje Afsnit i Lovforslaget omhandler Folkeskolens Kredsstyrelse og Kreds-tilsyn, og heri indføres der betydelige Ændringer i de nuværende Forhold, idet Lærerne efter Lovforslaget faa Adgang til at vælge 3 Medlemmer af Skoleraadet. Skoleraadet skal bestaa af 9 Medlemmer, valgte dels af Amtsrådet, dels af Købstædernes Kommunalbestyrelser, og 3 Medlemmer, valgte af Lærerne, samt Amtmanden. Lærerne faa altsaa Ret til at vælge 3 Medlemmer til Skoleraadet. Jeg forstaaer, at man i Lærerkredse har ønsket en Repræsentation i en Overinstans, som har med Skolevæsenet at gøre. Om her er valgt den heldigste Form ved, at der gives dem en Repræsentation i en bevilgende Overinstans, er et Spørgsmaal, som kan nærmere overvejes. — Der er desuden den Forskel mellem det foreliggende Lovforslag og Kommissionsforslaget, at Amtsskolekonsulenten eller Amtsskoleinspektøren er gaaet ud. Ogsaa dette hilser jeg med Tilfredshed. Jeg føler mig overbevist om, at Befolkningen ikke synes, at der nu tiltrænges en Række nye Embedsmænd, og jeg er enig med Kultusministeren i hans Udtalelse ved Besvarelsen af Forespørgselen i Foraaet, at naar denne Amtsskolekonsulent skulde have Kontorarbejde for samtlige Skolekommissioner i et Amt, altsaa gennemsnitlig 4, vilde hans meste Virksomhed blive af kontormæssig Art, og det synes mig for dyrt at give 100,000—120,000 Kr. herfor. Det har ogsaa glædet mig at erfare, at navnlig Lærerne omkring paa Landet saavel gennem Lærermøder, som naar man taler med dem, have ytret større og større Betænkelse overfor denne Amtsskolekonsulent. Jeg har hørt Lærere paa Landet sige, at de i Grunden vare blevne snigløbne af Købstadlærerne paa Om-budsmødet, idet Afstemningen foregik

under saadanne Former, at de i Virkeligheden ikke kunde komme til at stemme over det, de ønskede at stemme over. Jeg tror ogsaa, at hvis denne Amtsskolekonsulent skulde kunne overkomme mere end sit Kontorarbejde og skulde kunne udføre et virkeligt Tilsyn, vilde det gaa, som det er sagt af Mindretallet Holm med flere i Kommissionen, at i samme Grad som Tilsynsmanden udrustes med Magt og Myndighed ogsaa paa Skoleforvaltningens Omraade, i samme Grad staa Lærere og Lærerinder i Folkeskolen i Fare for at komme til at virke under for ufrie Vilkaar. Jeg tror, som sagt, der ikke er Brug for dette nye Tilsyn, og jeg er tilbøjelig til at tro, at hvis dette Tilsyn endelig skulde faa nogen Betydning for Skolen, vilde det blive i Retning af Uniformering, og i samme Grad som man uniformerer Skolen, driver man Livet ud af den og gør det vanskeligt for de frie Personligheder at gøre den Gerning, som der netop er Brug for. At Ministeren dog har villet tilføre Skoledirektionen et mere pædagogisk Element til at udtale sig om Undervisningsspørgsmaal, forstaaer jeg meget vel. Jeg er ogsaa meget vel tilfreds med, at Ministeren har udtalt i Motiverne til Lovforslaget, at Ministeriet vil lade sig det være magtpaaliggende i Fremtiden i større Grad end hidtil at udnævne Provsterne med Skolens Tarv for Øje. Nu tror jeg ikke, at Lærerne gennemgaaende have følt sig besværede af Provstetilsynet, jeg har endogsaa hørt overordentlig mange anerkendende Udtalelser desangaaende. Men jeg finder det rimeligt, at der bliver en Lærer, som faar Lejlighed til at udtale sig om forskellige Spørgsmaal, og jeg vil minde om, at Skoledirektionen ogsaa kan dirigere den tilforordnede Lærer ud at aflægge Besøg i en Skole. Jeg tænker mig ikke, det vil ske, undtagen naar der i en Skole er passeret noget, som gør et ekstraordinært Tilsyn fornødent, thi jeg ser ikke Universalmidlet for Skolen i Form af Tilsyn. Jeg vil ogsaa minde om, at denne Skoledirektion, som fremtidig skal bestaa af to Medlemmer, valgte af Skoleraadet, og af Provsten, selv vælger sin Formand. Man kunde maaske gaa lidt videre ved ogsaa at lade Skoledirektionen bestemme, hvem der ikke blot i enkelte Tilfælde, men paa mere almindelig Vis skal føre Tilsyn med Skolen. Denne Tanke kunde ogsaa overvejes i et eventuelt Udvalg. — Jeg tillægger det ogsaa nogen Betydning, at der i Lovforslaget er omtalt Afholdelsen af forskellige Kursus omkring i Provstierne, som skulle